



**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ  
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ  
ΚΑΙ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ  
ΑΥΤΟΤΕΛΕΣ ΤΜΗΜΑ  
ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΗΣ ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΑΣ  
& ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ**

Ερ. Φ.: 59

**Ταχ. Δ/ση:** Μπουμπουλίνας 20-22  
**Ταχ. Κώδ :** 106 82  
**Τηλέφωνο :** 2131322-362, 363, 368  
**Fax :** 210-82.01.426  
**Email :** atneke@culture.gr

**ΠΡΟΣ:** Βουλή των Ελλήνων  
**Δ/ση Κοινοβουλευτικού Ελέγχου**  
**Τμήμα Ερωτήσεων**  
**ΚΟΙΝ:** 1. Βουλευτή κ. Γιάννη Μανιάτη

**Θέμα:** Απάντηση στη με αριθμό πρωτοκόλλου 1284/5.9.2018 Ερώτηση με θέμα:  
«Πορεία εξέλιξης των έργων συντήρησης του Φρουρίου «Λάρισα» στο Άργος»

Σε απάντηση της με αριθμ. Πρωτοκόλλου 1284/5.9.2018 Ερώτησης του Βουλευτή κ. Γιάννη Μανιάτη και σύμφωνα με τα στοιχεία που έθεσαν υπόψη μας οι αρμόδιες Υπηρεσίες, σας γνωρίζουμε τα εξής:

Το κάστρο της Λάρισας Άργους, που είναι κηρυγμένο ως προέχον βυζαντινό μνημείο με το Β.Δ. 25.2.1922, ΦΕΚ 28/Α/26.2.1922, αποτελεί σημαντικό δείγμα οχυρωματικής αρχιτεκτονικής. Δεσπόζει πάνω από την πόλη του Άργους, αποτελώντας τοπόσημο αυτής με υπερτοπική σημασία. Λόγω της συνεχούς, ανά του αιώνες, κατοίκησης περιλαμβάνει πληθώρα οικοδομικών φάσεων, γεγονός που το καθιστά μάρτυρα της ιστορικής εξέλιξης της ευρύτερης περιοχής.

Το έργο με τίτλο «Ανάδειξη – οργάνωση προσβάσεων αρχαιολογικού χώρου Κάστρου Λάρισας, Δήμου Άργους Νομού Αργολίδας» εντάχθηκε στο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Δυτική Ελλάδα - Πελοπόννησος - Ιόνιοι Νήσοι 2007 - 2013» και εκτελέστηκε απολογιστικά και με αυτεπιστασία από την 25η Εφορεία Βυζαντινών Αρχαιοτήτων και εν συνεχεία από την Εφορεία Αρχαιοτήτων Αργολίδας. Η έναρξη των προβλεπόμενων εργασιών πραγματοποιήθηκε στις 5 Μαΐου 2011 και το πέρας αυτών στις 30 Σεπτεμβρίου 2016. Ο αρχικός προϋπολογισμός του έργου ανερχόταν στο ποσό των 400.000€. Το 2013 εξαιτίας του έκδηλου ενδιαφέροντος της τοπικής κοινωνίας και της αύξησης της επισκεψιμότητας του αρχαιολογικού χώρου, συντάχθηκε συμπληρωματική μελέτη, με παράλληλη αύξηση τόσο του φυσικού όσο και του οικονομικού αντικειμένου του έργου. Ο νέος προϋπολογισμός του έργου έφθασε στο ποσό των 945.000€.

Επισημαίνεται ότι μέχρι την έναρξη του έργου δεν είχε εκτελεστεί καμία συνολική πρόταση αποκατάστασης και διαμόρφωσης παρά μόνον τοπικές επεμβάσεις – συμπληρώσεις, σωστικού κυρίως χαρακτήρα, τη δεκαετία του '70. Κατά τη διάρκεια των τότε εργασιών είχαν συμπληρωθεί πολλά τμήματα των τειχών και των πύργων τόσο της ακρόπολης, όσο και του εξωτερικού περιβόλου του κάστρου, όπου σημειώνονταν καταρρεύσεις.

Αν και το έργο που εκτελέστηκε αρχικά αφορούσε μόνο στις προσβάσεις, κατά την πορεία η Υπηρεσία επιχείρησε μια συνολική αντιμετώπιση των προβλημάτων του χώρου με παράλληλη ανάδειξή του.

Με την ολοκλήρωση της πράξης αποδόθηκε στην τοπική κοινωνία και στους επισκέπτες ένας διαμορφωμένος αρχαιολογικός χώρος με: α) αποκατάσταση της στάθμης της ακρόπολης (η οποία δεν ήταν προσβάσιμη εξαιτίας των εκτεταμένων ανασκαφών των

αρχών του προηγούμενου αιώνα) με επιχωματώσεις, ώστε να είναι πλήρως προσβάσιμος, β) απομάκρυνση συσσωρευμένων μπαζών παλαιότερων ανασκαφών από τις όψεις του κάστρου, γ) αποκατάσταση της τειχογραμμής με σκοπό την προστασία του χώρου και των επισκεπτών (ό,που το τείχος ήταν κατεστραμμένο, ή σκεπασμένο από μπάζα, αποκαλύφθηκε στερεώθηκε και συμπληρώθηκε), δ) αποκατάσταση του ανατολικού τείχους και του κεντρικού πύργου του στην ακρόπολη ε) καθαρισμός από μπάζα, στερέωση και αποκατάσταση της νότιας αυλής, του διαβατικού και της κύριας πύλης της, στ) μεταλλικές θύρες στις εισόδους, ζ) κατασκευάστηκε νέα μεταλλική υποστύλωση στη ΝΔ είσοδο. Τοποθετήθηκαν δεξαμενές υδροληψίας για την πυροπροστασία.

Για την εξυπηρέτηση επισκεπτών κατασκευάστηκε κλίμακα από το χώρο στάθμευσης οχημάτων μέχρι τη νέα κεντρική είσοδο του χώρου, περιμετρικό μονοπάτι πρόσβασης από το χώρο στάθμευσης στην πύλη, διαμορφώθηκε η πορεία προς την ακρόπολη και τοποθετήθηκε μεταλλική κλίμακα στην πύλη, κατασκευάστηκε κτίριο WC (προβάσιμο για ΑΜΕΑ) και χώρος ενημέρωσης επισκεπτών, τοποθετήθηκαν τέσσερις ενημερωτικές πινακίδες υψηλής αντοχής (πυρολάβα) με πληροφοριακό υλικό και επιπλέον δυνατότητα μετάβασης από κινητό τηλέφωνο στο site της ΕΦΑΑΡΓ για περαιτέρω πληροφόρηση και διασύνδεση με άλλους αρχαιολογικούς χώρους και μνημεία της Αργολίδας (σύστημα qrcode) και οκτώ πινακίδες θέσης και κατεύθυνσης, καθιστικά και κάδοι απορριμμάτων, διαμορφώθηκαν διαδρομές εντός του χώρου και λήφθηκαν μέτρα προστασίας με περισχοινίσεις, μεταλλικά κιγκλιδώματα και ξύλινες εσχάρες στα επικίνδυνα σημεία. Τυπώθηκαν ενημερωτικοί οδηγοί και δίγλωσσα φυλλάδια (ελληνικά – αγγλικά).

Κατά τη διάρκεια των εργασιών, στις αναγκαστικές ανασκαφές που πραγματοποιήθηκαν για την τεκμηρίωση των φάσεων, αποκαλύφθηκαν σημαντικότερα ευρήματα (κυρίως βυζαντινά ανάγλυφα) που σήμερα, ορισμένα από αυτά, κοσμούν το νέο Βυζαντινό Μουσείο Αργολίδας.

Με την ανάδειξη του χώρου παρατηρήθηκε κατακόρυφη αύξηση της επισκεψιμότητας και για το λόγο αυτό η ΕΦΑΑΡΓ με το αριθμ. πρωτ. 7889/23.9.2016 αιτήθηκε την πρόσληψη απαραίτητου προσωπικού φύλαξης (5 άτομα) πλήρους απασχόλησης.

Η Εφορεία έχει ήδη αναπτύξει εκπαιδευτικές δράσεις αρχικά με τα σχολεία της περιοχής και προτίθεται να εντάξει προγράμματα εκδηλώσεων σε συνεργασία με τους τοπικούς φορείς.

Με δεδομένο το μέγεθος και τη σημασία του κάστρου, το επιστημονικό προσωπικό της Εφορείας συνεχίζει να συντάσσει μελέτες για μικρότερης κλίμακας επεμβάσεις με σκοπό την ένταξη και άλλων έργων, εφ' όσον δοθεί η δυνατότητα, για περαιτέρω ανάδειξη του χώρου.

Η Υπουργός  
Πολιτισμού και Αθλητισμού  
ΜΥΡΣΙΝΗ ΖΟΡΜΠΑ

**Εσωτερική Διανομή:**

1. ΔΙΠΚΑ
2. ΔΑΑΜ
3. ΕΦΑ Αργολίδας
4. ΕΔΕΠΟΛ

Ακριβές Αντίγραφο  
Κεντρικό Πρωτόκολλο  
ΠΡΕΖΑΛΗΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ